

рясних опадах немає. В 2021 році такі дощі були в Німеччині. Питання тільки в готовності людей, готовності влади невеликих міст, містечок до таких подій. Чеські колеги з Праги мені повідомляють, що в самому місті ситуація нормальна.

В Чехії величезна річкова долина не забудується. Адже якщо ми будемо в долині щось будувати, саме воно й потрапить під удар стихії. Долина річки – це така умовна чаша, яка сформована через те, що час від часу вона наповнюється великою масою води. Це закон Архімеда. Якщо ми в якусь посудину вкинемо якогось об'єму предмет, то на об'єм цього предмета кількість води з цієї посудини вихлюпнеться.

До речі, в Європі існують так звані червоні лінії. Ці лінії накреслені на карті після подібних кліматичних подій, які трапляються раз на 50 років. І той, хто будується нижче цих ліній, жодних компенсацій від держави не отримує. І жодна страхова фірма таке будівництво страхувати не буде. А якщо й буде, то під такі відсотки, що будівельник сам не захоче страхуватися.

Червоні лінії

А як відбувається в Україні?

Олег Листопад: В Україні ДСНС мала б до 2024 року розробити такі червоні лінії. Я розумію, що зараз ДСНС не до цього. Хоча я не впевнений, що ті фахівці, які мали б цим займатися, вони зайняті безпосередньо розбором завалів. Тому у ДСНС варто було б спитати, де наші карти з червоними лініями?

Коли в Закарпатті в 1990-х були повені, люди відверто цим спекулювали, користуючись програмами підтримки, завдяки яким людей переселяли. А через деякий час я побачив, що люди почали будувати житло в 20 метрах від річки. Я запитував тоді у голови села, а як же так, адже зовсім недавно були повені? І почув у відповідь, що у них, мовляв, більше немає де будувати. Я навіть не знаю, як назвати таке мислення і таку поведінку.

"На моїй футболці написано: "Перетворимо доквілля з жертви на зброю"

Наскільки аномально теплою і посушливою є цьогорічна осінь?

Олег Листопад: Є два способи реагувати на зміну клімату загалом: зменшувати викиди, зменшувати використання викопного палива, зупинити війну в Україні, через яку горять нафтобази, горять ліси, витрачаються кошти, які можна витратити на те, щоб зупинити зміну клімату. Наші екологи на всіх майданчиках, де тільки бувають, доносять всім міжнародним організаціям цю думку: якщо вам байдуже до людських сліз, то подумайте про себе, зупиняйте війну, надайте зброю, накладайте санкції.

|| Читайте також: **Генсек ООН закликав припинити "війну проти планети"**

Росія має за це заплатити; на моїй футболці написано: "Перетворимо доквілля з жертви на зброю". На сьогодні наше доквілля – це жертва, а має перетворитися на зброю. Інформація про наше знищене доквілля має перетворитися на зброю. І ми маємо домогтися, щоб працював на нашу перемогу і цей фактор також.

"Зараз, як гарячі пиріжки, роздаються ліцензії на видобуток торфу і бурштину"

А наша тепла осінь – аномальна?

Олег Листопад: Даваймо згадаємо 2020 рік. Осінь була ще спекотніша. Потім була малосніжна зима. А потім Державне агентство з водних ресурсів обмежувало водокористування. Для енергетиків були обмеження, не вистачало води навіть у водосховищах. Це позначилося і на врожаях, і на всьому. І того року теж були жажливі пожежі.

Другий спосіб реагування на зміни клімату – адаптуватися до цих змін. І з цим у нас біда. Хоча плани розробляються. Відома фахівчиня, метеорологиня Світлана Краковська разом з колегами брала участь в розробці планів адаптації трьох областей.

||

Читайте також: **Як підбив російськими загарбниками Каховської ГЕС привів до забруднення Чорного моря**

Також у нас є фантастичний фахівець з протипожежної безпеки лісів, доктор біологічних наук Сергій Зібцев. У нього є команда, і вони мають цілий пакет пропозицій. Після 2020 року, після цих величезних пожеж, був підготовлений проєкт стратегії. Я зайшов за цим лінком на сайт Міндовкілля і цієї сторінки не знайшов. Не відомо, що з цією стратегією, і як ми будемо боротися з пожежами, і які у нас плани. А плани насправді не такі складні.

- По-перше, потрібно заборонити видобувати торф і осушувати торфовища і болота. І ще з радянських часів у нас в країні відбувається масштабна меліорація. І зараз, як гарячі пиріжки, роздаються ліцензії на видобуток торфу і бурштину. Держава отримує мільйон-два гривень за цю ліцензію, а потім збитки від пожеж складають сотні мільйонів. А недоотримання врожаю, бо немає чим поливати, складають мільярди. Тому нам потрібен мораторій на видобуток торфу. А відновити торфовища насправді не складно. Є досвід європейських країн, є й українські фахівці, які розбираються в цьому питанні.
- По-друге, у нас дуже багато насаджено штучних лісів з сосни. І це сосна одного віку. Так звана одновікова монокультура. Пожежі, які ми спостерігаємо, відбуваються в сухому лісі. Там будь-яка іскра призводить до займання.

"Ліси потрібно переформатовувати"

Що можна зробити з цими лісами?

Олег Листопад: Ліси потрібно переформатовувати. Про це багато говориться, але нічого не робиться. Садиться і далі сосна. Інші породи я спостерігаю в невеликих обсягах, наприклад, подекуди десь можуть посадити рядочок червоного дуба. Але кардинальних змін немає.

Читайте також: **Обстріли рашистами енергооб'єктів. Чи має Україна план "Б" для захисту енергоінфраструктури?**

Розкажіть про той циклон "Борис" на території Європи. Звідки він взявся і чому такий потужний?

Наталія Птуха: Його дія практично мінімізувалася. Фронтальні системи, які з ним пов'язані, відійшли до території Італії. Але вони вже не такі активні і катастрофічних наслідків не спричиняють. Циклони – це поля низького тиску. Вони є завжди. Так само, як і антициклони – поля високого тиску. Це дві протидіючі баричні сили, які формують погоду на земній кулі.

Просто вони бувають різної інтенсивності, залежно від того, в які умови вони потрапляють. Був пік активності цього циклона над Центральною Європою. Цей циклон виявився заблокованим, тому що з півночі, з північного сходу розташувалося потужне поле високого тиску – антициклон. Відповідно, він блокував цей циклон над Центральною Європою, і він не мав змоги далі нікуди просуватися. Тож кілька днів він крутився фактично на одному місці.

Тому так багато опадів було на певних територіях. Також додатковим фактором було те, що завжди передумовою для випадіння опадів є різниця температур. Тобто опади випадають на атмосферних фронтах, а атмосферні фронти – це, по суті, умовні лінії поділу теплої і холодної повітряної маси. Коли стикаються тепле і холодне повітря, то тоді виникають хмари і опади. Це – простою мовою.

Ситуація склалася наступним чином. Саме з півночі, з північних широт на територію Центральної Європи на той момент був інтенсивний затік холодного повітря. А в той же час над Чорним морем, над південно-східною частиною Європи, над Україною розташувалася досить тепла, спекотна повітряна маса, як для вересня.

Читайте також: **Лід зникає на Землі шаленими темпами**

Чи можна з таким теплим вереснем очікувати і на теплу зиму?

Тепла осінь ще триватиме?

Наталія Птуха: Буде ясна погода у більшості областей. І це буде досить тривалий період.

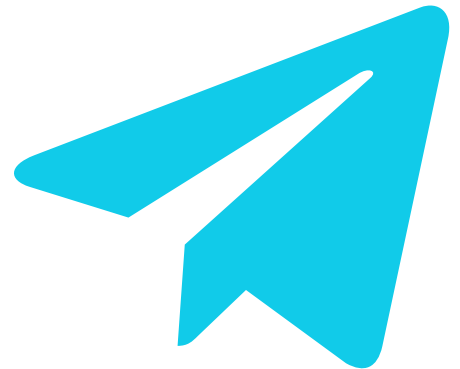
На скільки тривалий період?

Наталія Птуха: До 25 числа у нас буде утримуватися поле високого тиску. Без жодних шансів на опади.

Чи можна з таким теплим вереснем очікувати і на теплу зиму?

Наталія Птуха: Такої прямої кореляції і зв'язку ми не можемо гарантувати. І такого зв'язку немає. Але є загальна тенденція. У нас відбувається зміна клімату, і останній рік 12, навіть 13 місяців поспіль середньоземна глобальна температура була вищою за всю історію синоптичних спостережень. І це означає, що буде більше періодів теплих днів. Але у нас країна сезонних змін, тому можуть бути затоки холоду і морозні дні. Просто за глобальною тенденцією період холодних днів з морозами стає дедалі меншим.

"Для чого у дворах вибирати наголо зелену"

траву? Щоб списати цей бензин?"

Що ще нам потрібно змінити з огляду на зміни клімату?

Олег Листопад: Комфортнішим життя у великих містах могла б зробити відмова від скошування трави. Щодо цього були вже і петиції киян. На культурних газонах є полив, там трава одразу після скошування не виглядає жовтою. Але для чого у дворах вибиривати наголо зелену траву? Щоб списати цей бензин? Щоб під виглядом цих робіт списати якісь кошти? Є експериментальні ділянки з різнотрав'ям. І вони прекрасні! Але це дрібниці.

Читайте також: **Чому Панамський канал пересихає і скільки це коштує світу**

Також абсолютно безграмотно кронуються дерева. Замість того, щоб підрізати крону, обрізаються нижні каркасні гілки. Витрачання коштів нашими комунальними службами під час війни – це окреме питання. Закуповуються сакури за кілька мільйонів, шаровидні акації. Можливо, вони й гарні, але вони не дають тіні. Все націлено на те, щоб відмивати гроші, а не на те, щоб вести те зелене господарство, яке буде давати максимум користі при найменших витратах.

Знищуються зелені зони, для того щоб поставити якісь наливайки. Звісно, бізнес повинен працювати, але не за рахунок зелених зон. Для того, щоб адаптуватися до змін клімату, нам потрібно вступити в ЄС і побудувати правову державу.

—
Вела розмову: Наталія Соколенко, опубліковано у виданні Українського радіо

Читайте також:

- **Нове дослідження: в екстремальних зливах і повенях у Європі винні люди**
- **Через рекордну спеку та посуху в Амазонці гине риба та дельфіни. Люди, які живуть на берегах річки, змушені залишати свої будинки (ФОТО)**
- **Вчені прогнозують потепління Землі на 1,5 градуса до 2052 року**
- **Google показав жахливі зміни на Землі за останні 37 років (ВІДЕО)**
- **В Італії накривають льодовик тканиною, щоб врятувати його від літньої спеки (ВІДЕО)**
- **В лісах Амазонки — рекордна кількість пожеж**
- **Нові реалії нашого клімату: довше літо і коротша зима**

Share 0

Читайте «Аргумент» в **Facebook** и **Twitter**

Если вы заметили ошибку, выделите ее мышкой и нажмите **Ctrl+Enter**.

Коментарі

НОВИНИ ПАРТНЕРІВ

РЕКЛАМА

ВІДЕО

Про що не можна було жартувати в СРСР

HEAVY SHOT, VAMPIRE, NEMESIS: як «Баба Яга» б'є ок*пантів

Воюєш? Плати більше! 50к за оренду і космічні комісії: як виглядає ринок житла на фронті?

[Головна](#) [Про сайт](#) [Опитування](#)

© 2011 «АРГУМЕНТ»

Републікація матеріалів: для інтернет-видань обов'язковим є пряме гіперпосилання, для друкованих видань – за запитом через електронну пошту. **Посилання або гіперпосилання повинні бути розташовані при використанні тексту - на початку використовуваної інформації, при використанні графічної інформації - безпосередньо під об'єктом запозичення.** При републікації в електронних виданнях у кожному разі використання вставляти гіперпосилання на головну сторінку сайту argumentua.com та на сторінку розміщення відповідного матеріалу. За будь-якого використання матеріалів не допускається зміна оригінального тексту. Скорочення або перекомпонування частин матеріалу допускається, але тільки в тій мірі, якою це не призводить до спотворення його сенсу.

Редакція не несе відповідальності за достовірність рекламних оголошень, розміщених на сайті, а також за вміст веб-сайтів, на які дано гіперпосилання.

Контакт: uargumentum@gmail.com